

Ali KARAOBA

Uşak Milletvekili

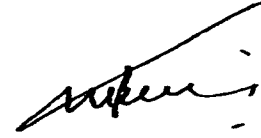
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.

12/05/2026

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA

Uşak Milletvekili

Ülkemizde son yıllarda tarım politikalarında atılan yanlış adımlar, kamu yararı ve öz üretimi göz etmeyen faaliyetlerin yansira Türkiye'deki madencilik faaliyetlerinin tarıma ve üretime olan etkisine ilişkin toplumsal kaygılar giderek artmaktadır. Özellikle altın, gümüş, bakır ve çinko gibi metalik madenlerin üretim süreçleri; su havzaları, orman alanları, tarım arazileri, mera alanları ve kırsal yaşam alanları üzerinde ciddi çevresel baskılar ve geri dönüşü olmayan olumsuz sonuçlar oluşturmaktadır. Bu baskı yalnızca doğanın tahribiyle sınırlı kalmamakta; aynı zamanda içme suyu güvenliği, tarımsal üretim, halk sağlığı, biyolojik çeşitlilik ve iklim kriziyle mücadele açısından da orta ve uzun vadeli riskler doğurmaktadır. Bu nedenle madencilik faaliyetlerinin yalnızca ekonomik boyutuyla değil; tarım ve üretime etkisi, çevresel yükü ve toplumsal maliyetiyle birlikte değerlendirilmesi ve gerekli planlamaların buna uygun yapılması zorunludur.

Kamuoyuna yansıyan verilerde, 1923-2002 yılları arasında 80 yılda verilen maden ruhsatı sayısının 1.186, buna karşılık 2002-2023 yılları arasında verilen ruhsat sayısının 386.000 olduğu ifade edilmektedir. Bu tablo, son yirmi yılda ruhsatlandırma hızının olağanüstü ve plansız bir biçimde

arttığına işaret etmekte; özellikle metalik madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerinin hangi ölçütlerle, ne sıklıkla ve hangi kriterlerle denetlendiği sorusunu daha da önemli hâle getirmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın bu süreçte tarım arazilerini, çiftçıları ve üreticileri korumakta yeterli adımları atmadığı görülmüştür. Özellikle altın, gümüş, bakır ve çinko madenciliğinde kullanılan yöntemlerin; siyanür, ağır metal yükü, pasa depolama, atık barajları, açık ocak işletmeciliği ve yeraltı su rejimi üzerindeki etkileri dikkate alındığında, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın madencilik projelerinin kabulünde daha aktif rol alması ve tarım arazilerini koruması gerektiği aşıkardır. Uşak başta olmak üzere Ege Bölgesi'nde son yıllarda madencilik projeleriyle su kaynakları, tarım alanları ve orman varlığı arasındaki gerilim daha görünür hâle gelmişken, Tarım ve Orman Bakanlığı ile bağlı kuruluşların bu süreçlerdeki rolünün açığa kavuşturulması gerekmektedir. Bu bağlamda,

- 1- Bakanlığınız kayıtlarına göre Türkiye genelinde 2002-2023 yılları arasında ruhsat alan ve açılan madenlerin tarım arazileri ve su kaynaklarına etkisi analiz edilmiş midir? Edilmişse bu analizin sonuçları nedir? Edilmemişse, bu çalışma niçin yapılmamıştır?
- 2- Türkiye'de 2002-2023 yılları arasında ÇED olumlu raporu alan maden işletmelerinin kaçında Bakanlığınızın görüşü alınmıştır? Bu süreçte Bakanlığınızın rolü ne olmuştur?
- 3- Uşak ili özelinde 2002-2023 yılları arasında altın, gümüş, bakır ve çinko madenlerine ilişkin çevresel değerlendirme sürecine konu olan proje sayısı kaçtır? Bu projelerin kaçı için Bakanlığınızın görüşleri alınmıştır?
- 4- Bakanlığınızın değerlendirmesine göre 2002-2023 yılları arasında Türkiye'de verilen maden ruhsatı sayısındaki olağanüstü artışın tarım arazileri, su kaynakları ve üreticilere etkileri nelerdir? Bu artışa ilişkin yapılmış kurumsal bir etki analizi var mıdır?
- 5- Bakanlığınızın 2002-2026 yılları arasında olumsuz rapor vererek kapanmasını sağladığı maden var mıdır?
- 6- Uşak ili ve Ege Bölgesi özelinde, metalik madencilik faaliyetlerinin içme suyu kaynakları, tarım arazileri, meralar ve orman varlığı üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bilimsel veya teknik rapor var mıdır?
- 7- 2002-2023 yılları arasında altın, gümüş, bakır ve çinko madenciliğine ilişkin projelerde Bakanlığınız ve bağlı kuruluşlarınız yerel halk, köy muhtarlıkları, belediyeler, meslek odaları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine başvurmuş mudur?